

Perstekst: Natuurherstel op domein Kiewit .

1. Inleiding

1.1. Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden.

Het omvat alle gebieden die aangewezen zijn op grond van:

- de Vogelrichtlijnen;
- de Habitatrichtlijnen.

De *Europese Vogelrichtlijn* is bedoeld om alle vogelsoorten in Europa in stand te houden en te herstellen.

Hiervoor dienen onder meer gebieden (zgn. speciale beschermingszones) afgebakend te worden voor het behoud en herstel van de leefgebieden van de vogelsoorten opgenomen in bijlage I van de Vogelrichtlijn en van geregeld voorkomende trekvogels.

De *Europese Habitatrichtlijn* streeft naar de instandhouding en het herstel van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora in de verschillende lidstaten.

Voor de instandhouding en het herstel dienen onder meer speciale beschermingszones afgebakend te worden voor de habitats opgelijst in bijlage I en de soorten in bijlage II.

Via Life+, het vroegere Life-natuurfonds, trekt Europa middelen uit om de ontwikkeling van verschillende Natura 2000-gebieden te ondersteunen.

In de loop van 2008 werd voor het "vijvergebied midden limburg" een project ingediend.

De partners in dit dossier zijn:

- de vzw "Ontwikkeling Vijvergebied Midden-Limburg;
- de European Landowners Organization;
- het Regionale Landschap Lage Kempen;
- vzw Limburgs Landschap (Lila)
- Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB),
- de gemeente Zonhoven
- de stad Hasselt.

Totale budget project = **2.696.042 €**

Bijdrage Europa = **1.348.021 €** (= 50 %)

Kostprijs van het project te Domein Kiewit

De totale kostprijs voor dit Hasseltse deelproject wordt geraamd op 245.175 euro waarvan:

- 192.675 euro voor natuurherstel, waarvan 50% kan betaald worden door Life en 50% in het kader van de Samenwerkingsovereenkomst met het Vlaamse Gewest.
 - 52.500 euro voor educatie en sensibilisering waarvan 50% kan betaald worden door Life+.
- Daarnaast is er een beperkte subsidie mogelijk van maximaal 15% via de Samenwerkingsovereenkomst.

1.2. Domein Kiewit

Domein Kiewit heeft vier potentiële vijvers die gevoed worden vanuit de Schrijnbroekbeek.

Twee van deze vijvers zijn momenteel waterhoudend.

De twee andere vijvers zijn sterk verland. Deze vijvers zijn enkel nog herkenbaar als depressies in het landschap, afgebakend door oude dijken.

De eerste vijver ligt het meest stroomopwaarts langs de beek en wordt de Boomkikkervijver genoemd. Deze vijver is interessant omdat deze vijver de laatste was waarin vroeger de boomkikker voorkwam in het Noordoosten van Hasselt.

Door een gebrek aan onderhoud zijn de dijken volledig verbost en is de vijver gedeeltelijk verland. De oloop en de afloop van deze vijver moeten hersteld worden opdat het waterniveau beter kan gecontroleerd worden.

De tweede vijver wordt de Eerste Oude Vijver genoemd.

Het is een zeer oude vijver met een oppervlak van ongeveer 2 ha.

Deze vijver ligt net onder de Boomkikkervijver en werd gevoed door een aftakking van de oloop van de Boomkikkervijver.

Momenteel is deze vijver volledig verland.

Enkel ter hoogte van het laagste deel van de vijver staat er in de winter nog water.

De dijken zijn volledig begroeid met bomen en hebben bijgevolg onderhoud nodig.

De benedendijk heeft decennia lang als wegbedding gediend en is quasi volledig verdwenen.

De derde vijver wordt de Tweede Oude Vijver genoemd.

Deze vijver is nauwelijks nog herkenbaar in het landschap en is gedeeltelijk verbost.

Enkel de zuidelijke en de oostelijke dijk (die gevormd wordt door de Kiewitdreef) zijn nog herkenbaar in het landschap.

Waarschijnlijk is deze vijver het langst geleden drooggelegd.

Deze drie vijvers werden aangelegd volgens een wijze die vroeger gebruikelijk was in het Vijvergebied, namelijk het cascadesysteem.

De vierde vijver, de Parkvijver, ligt in het Engelse park van domein Kiewit.

Deze vijver werd in de tweede helft van de 19e eeuw met de hand uitgegraven.

Uit deze vijver moet een dikke sliblaag verwijderd worden.
De oevers van deze vijver moeten opnieuw geprofileerd worden.

2. Doelstellingen van het project

In het kader van het *Life + - 3watEr* wenst de stad Hasselt op het stedelijk domein Kiewit over te gaan tot

1. het uitvoeren van een reeks natuurherstelmaatregelen.
2. het uitwerken van een educatief project

The 3watEr project is supported by the European Commission Directorate General Environment under the LIFE+ Nature programme (Grant Agreement N° LIEFE08 NAT/B/000036)

2.1. Natuurherstelmaatregelen:

In een eerste fase zal, in de periode van ½ augustus tot eind september 2011, worden overgegaan tot het heraanleggen van:

- de boomkikkervijver;
- de eerste grote oude vijver.

In een tweede fase zal worden overgegaan tot de heraanleg van:

- de tweede grote oude vijver;
- de parkvijver.

2.2. Educatief project

Het stedelijk domein Kiewit heeft al meer dan **30 jaar ervaring** op het vak van educatie en sensibilisering. Een professionele staf van **6 personen** kan voor een breed publiek instaan voor:

- het uitwerken van lespakketten
- het begeleiden van groepen
- het organiseren van sensibiliserende activiteiten.

De ervaring leert dat de betekenis van **Natura2000gebieden** quasi onbekend is bij de mensen waardoor het draagvlak ervoor vaak ontbreekt.

Domein Kiewit is door haar:

- ideale ligging (vlak tussen, doch net niet in Natura 2000 gebieden);
- Jaarlijks aantal bezoekers (100.000)

de aangewezen plaats om een breed publiek te informeren over dergelijke gebieden. Het is bijgevolg zinvol om ook aandacht te schenken aan de toegankelijkheid tot enkele van de te herstellen vijvers. Hierbij denken we aan: Vlonders, knuppelpaden, Infoborden, kijkwallen, ...

Volgende acties zullen ondermeer ondernomen worden:

- het plaatsen van tijdelijke infoborden tijdens de natuurherstelwerken
- het plaatsen van een overzichtsbord over het specifieke cascadesysteem in het vijvergebied
- het aanleggen van een vlonder in de Twee Oude Vijver
- het plaatsen van een kijkwand langs de Eerste Oude Vijver
- het aanleggen van knuppelpaden naast de Eerste en Tweede Oude Vijver
- het verwezenlijken van een permanente tentoonstelling over het Vijvergebied, de Natura 2000 gebieden en de doelsoorten
- het inrichten van een infocentrum over het plaatselijke vijversysteem in bestaand gebouwtje naast de voornaamste vijvers.

Kostprijs van het project

De totale kostprijs voor dit Hasseltse deelproject wordt geraamd op 245.175 euro waarvan:

- 192.675 euro voor natuurherstel, waarvan 50% kan betaald worden door Life en 50% in het kader van de Samenwerkingsovereenkomst met het Vlaamse Gewest.
 - 52.500 euro voor educatie en sensibilisering waarvan 50% kan betaald worden door Life+.
- Daarnaast is er een beperkte subsidie mogelijk van maximaal 15% via de Samenwerkingsovereenkomst.